



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris  
Petri Marchantii**

**Zurmöllen, Heinrich**

**Neuhusii, 1677**

Art. Vnicus, de Archi Diaconis & Officialibus

**urn:nbn:de:hbz:466:1-9734**

Summo Pontifici reservata, supposita iusta causa potest Episcopus absolvere & dispensare, nam in dubijs melior est conditio possidentis potest tamen in casibus, paenit, votis, impedimentis, Summo Pontifici reservatis in foro conscientiae Episcopus absolvere & dispensare, quando animae salus pericitatur, nec datur moralis accessus ad S. Sedem.

## TITVLVS QVARTVS.

### Articulus Unicus.

*De Archidiaconis & Officialibus.*

I. **A**rchidiaconi officium antiquitus in sequentibus consistebat, quæ recenset Innocent. III. lib. 1. Decretal. Tit. 23. cap. 7. Archidiaconus secundum statuta B. Isidori imperat Subdiaconis & Levitis, Paraciarum sollicitudo & eorum ordinatio ad ipsum pertinet, & audire debet iuris singularum, omnem sollicitudinem tam in Clericis, quam in Ecclesiis eorum impendendo cum super his sit redditurus rationem in dicto

stricto

stricti examinis judicio: Item in Epistola Clement. Papæ: *Oculus Episcopi Archidiaconus appellatur, ut loco Episcopi per Episcopatum prospiciens, quæ corrigenda viderit corrigat, quæ omnia sunt antiqui juris: moderno tempore attendenda est consuetudo cujusque Ecclesiæ circa dignitatem, Officium, Ministerium, & gradum Archidiaconi, in quo requiruntur qualitates sequentes: 1. Ætas 25. annorum. 2. Gradus quod scilicet in Clericali Ordine fit versatus. 3. Doctrina ad suum munus necessaria, ut nimis sint Doctores sive Magistri S. Theologiæ, aut Licentiatæ in jure. 4. Ut morum integritate commendentur.*

2. Obligationes vero Archidiaconorum mensurandæ sunt, ex Officijs ac Ministerijs quæ ijs committuntur, ut sincere & juste illa exerceant: quod maxime in visitationibus Ecclesiarum & superintendencia super vita, conversatione & Ministerijs Clericorum attendendum est. Porro S. Concilia multum urserunt, ut Archidiaconi ab omni avaritiæ nota exempti essent, & ne munera in visitationibus acciperent,

perent, vel peccata Clericorum in multa pecunaria punirent sibi assignanda.

3. Ex dictis colliguntur peccata Archidiaconorum. 1. Ignorantia eorum quæ ad debite exequendum officium pertinent, sæpe mortalis est: sive ratione periculi, cui se & animas commissas exponit, sive ratione peccatorum ex sua ignorantia emergentium. 2. Negligentia maxime in ijs quæ visitationes, correctiones, informationes, & disciplinæ Ecclesiasticæ conservationem concernunt. 3. Si odio aut aversione unum deprimat, alium amore & favore soveat, vel ultra meritum promovericuret. 4. Si correctionem fraternalm, vel monitionem paternam prius non præmittat, sed statim eorum, maxime quibus non afficitur, peccata publica faciat. 5. Si munera, pecunias, à Parochis, Sacerdotibus aut Ecclesijs etiam voluntarie oblata accipiat. 6. Si ob peccata in multam vel dissimulationem munera vel pecuniam recipiat.

4. Officialis vulgari vocabulo dicitur qui Tribunal Episcopi subit, estque Ordinarii.

narius Episcopi judex idem Tribunal cum Episcopo faciens. Debet vero esse Offi-  
cialis persona Ecclesiastica, juris Canonici  
Divini & naturalis perita, vitæ integritate  
spectabilis, pacis & justitiæ tenax, ab omni  
munere aliena. Cum autem materia de  
Officialibus materiæ judicum subordina-  
tur plura hic de ea non tractantur, solum  
dicitur illud S. Bernardi; ergo illas quas ne-  
cessere erit ad te intrare causas, diligenter ve-  
lim sed breviter decidere, frustraneas & ve-  
natorias dilationes præscindere assuecas,  
causa viduæ intret ad te, causa pauperis &  
eius qui non habet quod det.

## TITVLVS QVINTVS.

De Canoniciis & illorum Obligatione.

### Articulus Primus.

Qui dicendi sint Canonici, & illorum  
Obligatione.

I. **C**anonicus est Clericus qui Cano-  
niam in Ecclesia collegiata vel Ca-  
thedrali actu possidet: Dicitur qui Cano-  
niana